

# DE VOLKSWIL

Vereeniging, vereeniging en nog vereeniging.

Socialistisch Propagandaschrift  
Verschijnende alle veertien dagen

Zonder Socialisme  
geen redding voor de  
arbeidende klasse.

## DE BEGIFTIGING

AAN DEN

### Graaf van Vlaanderen

Evenals verleden jaar hebben de socialistische kamerleden geweigerd de begiftiging te stemmen aan den Graaf van Vlaanderen en belovende tot de som van 200 duizend franken 3 jaars.

De uitlegging hunner stemming, gedaan door gezet Van der Velde, heeft een stormachtig debat verwekt in de Kamer.

Hetgeen vooral treft in de antwoorden der tegenstrevers, is het volledig gemis aan argumenten.

M. de Smet de Naeyer zegde dat Emiel Van der Velde eene schimprede had uitgesproken en dat de regering zich niet zou gewaardigen te antwoorden.

M. Woeste sprak deze groote waarheid uit, dat de tijden wel veranderd waren; hij pruttelde over verschuldigde eerbied voor het koninkdom, sluitsteen onzer instellingen, enz.

Dat alles is geheel roerend, maar wij kunnen ons er niet mede tevreden stellen, want de tijden en met hen de gedachten, zijn inderdaad veel veranderd.

Met welke argumenten heeft men de begiftiging aan den Graaf van Vlaanderen verdedigd? Wij zoeken en vinden niets.

Het koninkdom is de sluitsteen onzer instellingen. Een oud afgezaagd deuntje is dat. De instellingen van Frankrijk, Zwitserland, Noord-Amerika en andere republieken zijn wel de onzen waard, zonder dien sluitsteen.

Elkeen weet in België dat het koninkdom eene nietige rol speelt, zooals in menige omstandigheid bleek, het is eenvoudig de slaaf der regeerende partijen.

De papen zouden overigens de laatste mogen zijn die van eerbied spreken voor den koning, zijne familie en de nationale instellingen.

Toen zij in 1879 in de oppositie waren, scholden zij den koning uit voor al wat slecht en gemeen is, na het bekrachtigen der schoolwet.

Noemde *Le Bien Public* de grondwet niet eene valk?

Heden, dat de koning ten hunnen dienste staat, dat zij de grondwet naar believen verkrachten, worden onze instellingen de beste dingen der wereld.

Niemand zal die huichelarij voor goede munt aanvaarden.

Het feit dat het koninkdom reeds door alle partijen, die in de oppositie waren, werd aangevallen, bewijst juist dat geene enkele er veel eerbied voor heeft.

Onze 3 1/2 miljoen aan Leopold II en de twee honderd duizend franken aan den Graaf van Vlaanderen, noemen wij weggegooid geld, dat op duizend andere en betere wijzen zou kunnen besteed worden.

Dat is gauw gezegd, maar wij wenschten te weten waarom.

Wij vinden de monarchie geheel overbodig en als zij er toch is, zien wij niet waarom zij een zoo schitterenden rang moet bekleden.

De voorzitter der fransche Republiek, die wel veertig maal groter is dan België, krijgt 500 duizend franken, dus zeven maal min dan Leopold II, en de broeder van M. Faure krijgt niets.

Gaat het er in Frankrijk te slechter om? In tegendeel!

Zou het in België beter gaan als men Leopold II een paar miljoenen meer gaf? Het verkeerde is waar.

Is een nijveraar ooit in België komen koopen, ontvingen onze fabrieken ooit eene bestelling, omdat wij ons den luxe permitteeren van een koning?

Worden onze voortbrengsels op de wereldmarkten meer gewild, omdat zij uit een koninkrijk komen?

Oefent het koninkdom een heilzamen invloed uit op de kunst, op de wetenschappen?

Ook al glad het omgekeerde, want de lintjes, Leopoldorden en andere kruisken zijn niet velden de mondsloten en dwangkamisolen, die de ware kunst tot zwijgen brengen en knevelen, en veelbelovende artistennaturen influyen in de leger der officieele baantjesjagers, die de ministeries plat loopen.

Geen nijveraar, geen kunstenaar in België zal ons tegenspreken.

Eh wel, wat doet het koninkdom? Wetten maken niet, maar ze teekenen.

Welnu, dat kan iedereen die wat geleerdheid heeft en beteroep.

De waarheid is, dat de wereld door, het koninkdom een vergaderpunt is voor de reactie, het hof is de rendez-vous der volkshatende politiekers.

Daar worden overtuigingen onderdrukt, gewetens verschacherd, schandelijke koopen gesloten.

Als het koninkdom iets doet, is het iets slechts, ontzenuwends, verderfelijks.

Het praate, dat de koninklijke familie den handel doet leven, is al te bespottelijk. Eenige leveraars der hoofdstad varen er misschien wel bij, maar wij zouden een referendum willen ingericht zien onder de belgische handelaars, met feiten en bewijzen op dit punt: in wat hebben Leopold II en zijn broeder uwen handel bevorderd? Iedereen kan den uitslag eener dergelijke stemming voorzien: *in niets!*

Welnu, als het waar blijkt dat het koninkdom onnuttig, ja eerder schadelijk is, men schafte het af, te beginnen met de begiftiging te onttrekken aan den graaf van Vlaanderen, een der rijkste prinsen van Europa, in afwachting dat eene grondwetsherziening de republiek instelt, de eenige mogelijke regeeringsvorm onder een democratisch regiem.

Onze kamerleden hebben goed gehandeld.

## In den Gemeenteraad

### Verklaring der radico-social. groep

in zitting van 29 december

Mijnheeren,

In den schoot der bijzondere commissie hebben de radico-socialistische leden de begroting in haar geheel gestemd, omdat zij hebben moeten erkennen dat het praktisch onmogelijk was dit jaar in de begroting de aanzienlijke hervormingen te doen die zij noodig en goed achten.

Nochtans achten wij het noodig in de aanwezigheid van al onze collegas onze inzichten te doen kennen over het budget in het algemeen en ons oordeel over zekere beschouwingen gedaan door de leden van andere groepen.

Onder oogpunt van zuivere administratie vinden wij den boni van 10,000 fr. op een budget van ongeveer 6 miljoen onvoldoende. Een dergelijke boni staat in werkelijkheid gelijk met een deficit, hetgeen de som der kredieten gestemd bij herhaling ten volle bevestigt.

Het ware daarbij eene illusie te meenen dat de uitgaven van dien aard eene vermindering zullen ondergaan, het tegendeel is veeleer te voorzien.

Voor wat den vorm betreft van de begroting sluiten wij ons in groote lijnen aan bij de veranderingen voorgesteld door onzen collega M. Cooremans.

Deze redactie schijnt klaarder, eenvoudiger en beter gerangschikt te zijn.

Al de hervormingen die wij meenden te moeten voordragen, mijnheeren, zijn ondergeschikt aan eene groote verandering, namelijk het heffen van nieuwe belastingen, het scheppen van nieuwe hulpmiddelen.

Als eerste en voornaamste hervormingen wilden wij:

1. De verhooging der jaarwedden van al de stadsbedienden die tot 2000 fr. winnen, in de evenredigheid van 20% voor de jaarwedden beneden de 1200 fr. en 10% voor 1200 tot 2000 fr., mits zekere afwijkingen op dien algemeenen regel.

2. De jaarwedde der nachtpolice wilden wij vastgesteld zien op 1100 fr.

3. De loonstandaard door de onderwijzers aangevraagd komt ons gewettigd voor en vooral wilden wij voor al de bedienden het recht op verhooging doen erkennen binnen de bepalingen van eene minimum- en maximumjaarwedde en op vaste tijdprijs.

4. Wij achten dringend noodzakelijk de inrichting der schoolkanten en der schoolklederen, niet alleen voor de kinderen der gemeentescholen, maar ook voor deze der vrije scholen.

Terloops is in de algemeene bespreking der begroting het punt aangeraakt der subsidiën aan de vrije scholen.

In den tegenwoordigen staat van zaken zouden wij, mijnheeren, deze vraag moeten verwerpen.

Is te zeggen dat wij het vrij onderwijs zouden steunen wanneer het niet meer vrij zou zijn van aangewend te worden als eene oorlogsmachine tegen de arbeidende klasse, die te arm is om zelve scholen te stichten.

Geheel anders denken wij op het gebied der uitgaven van zuiveren stoffelijken aard, schoolsoep en kleederen, baden en schoolcolonien, die altijd goed zijn, aan wie ze ook worden besteed en van waar ze ook komen.

5. Wij zullen het voorstel neergelegd door onze collegas der uiterste rechterzijde strekkende tot de inrichting van een verzekeringsfonds tegen de werkloosheid in beginsel zoo rechtzinnig steunen als ging het van ons zelve uit.

Wij wenschen hen denzelfden steun bij hunne collegas der andere partijen.

Er blijven andere punten over, wier verwezenlijking, mijne heeren, wij van nu af mogen voorzien, als onvermijdelijk nieuwe uitgaven na zich zullende slepen.

In de bespreking der begroting van Onderwijs, heeft onze collega M. Cambier op onweerlegbare wijze, aangetoond dat de schoollokalen onvoldoende zijn, dat er scholen ontbreken, en dat die toestand onhoudbaar is. De heer schepen van onderwijs heeft zulks erkend.

Er heerscht onbetwistbaar eene sterke strooming tot de uitbreiding van het beroeps onderwijs waaraan al de groepen van den Raad sympathiek zijn.

Niemand kan nog voorzien welke de noodige hervormingen zullen wezen spruitend uit het onderzoek over den toestand der burgerij, een onderzoek dat al onze sympathie heeft.

Misschien komen wij dan tot de overtuiging dat de kosteloze ontleiding noodig is, dat een handelsbureau (een volledig inlichtingsbureau), van groot nut zou wezen, dat nieuwe werken tot het opheffen van den handel en de nijverheid onzer stad noodwendig zijn.

Deze vooruitzichten, mijne heeren, zijn meer dan waarschijnlijk, het zijn bijna zekerheden.

Al deze hervormingen en anderen die zich met den tijd zullen opdringen, mijne heeren, zijn het gevolg van den nieuwen toestand, geschapen door het meervoudig kiesrecht.

Het zijn de werkende klasse en de kleine burgerij die optreden om de hervorming te eischen noodig tot hunne opheffing en mogelijk gemaakt omdat zij steun in kapittel hebben verkregen.

Het zijn de zoogezegde droombeelden der meetings, de eischen die in dagbladen werden gedaan, die gerijpt zijn in particuliere gesprekken en discussies, die gevoed zijn geworden door eene klimmende noodzakelijkheid die hunne intrede doen, in 't bestuurlijk domein der steden.

En niet zonder verwondering heeft iedereen opgemerkt, dat de aard dezer nieuwe beweging, deze geest van den tijd over de liberale groep en het college gewaaid is zonder hen te raken.

Althans kennen wij van hundertwege geen het minste voorstel, geen de minste aanduiding die laat vermoeden wat hunne inzichten zijn voor wat betreft hunne voorstellen en hunne houding tegenover de voorstellen van anderen.

Het stilzwijgen dat soms goud waard is, zou in dees geval wel met eene andere munt door de kiezers kunnen betaald worden.

Wij vatten dus de redenen, waarom wij het scheppen van nieuwe hulpmiddelen noodzakelijk achten samen, als volgt:

1. Als administratieve maatregel, om meer vastheid te geven aan de begroting.

2. Om dringende en noodige hervormingen te kunnen doorvoeren, in den geest van dezen die wij komen op te sommen.

\*\*

Het ligt in de inzichten van de radico-socialistische groep, mijne heeren, nieuwe belastingen voor te stellen, ten bedrage van 500 duizend fr. plus-minus.

Deze som zouden wij willen heeven zien door eene klimmende belasting op het inkomen.

Dit stelsel achten wij rechtvaardig, omdat het met meer zekerheid diegenen treft, die kunnen betalen en hunne bijdrage verhoogt in evenredigheid hunner middelen, verkregen dank zij den maatschappelijken arbeid en de hulpbronnen die de samenleving in haar geheel ten hunnen dienste stelt.

Wij hebben met genoegen gezien dat de heer De Baets, van de rechterzijde, insgelijks een voorstel heeft neergelegd strekkende tot eene belasting op het inkomen. Met meer spijt hebben wij bestatigd, dat de heer De Baets het beginsel van de klimmende belasting verloochent, daar waar het voornamelijk zou moeten beginnen, namelijk aan 't inkomen, dat de 15,000 fr. overtreft.

Wij stellen vast, dat er niettemin langs twee zijden van den raad een stap gedaan is in de goede richting.

In ons voorstel verschillen wij ook met mijn heer De Baets, in dit punt, dat wij beginnen met het inkomen te belasten van 1200 fr. terwijl hij het inkomen vrijstelt tot de som van 3000 fr.

Ons doel, mijne heeren, is van aan het perastingsstelsel een echt democratisch karakter te geven, door de wijze waarop zij geind worden en door de wijze waarop zij besteed worden.

Het half miljoen dat wij aan nieuwe belastingen vroegen, moet eenzijdig dienen om de kosten te dekken van hervormingen die de werklieden en de kleine burgers ten goede komen en anderzijds om een begin te maken met de ontlasting der onrechtvaardigste aller belastingen, namelijk de patenten en hare opcentiemmen.

Als begin dier ontlasting, zouden wij willen afschaffen de 25 centiemmen of de hoofdsom van alle patenten voor eene ronde som van 74,000 frank en den bijtaks van 25 p. h. op de patenten boven de 51 fr. bedragende in ronde cijfers 19,000 fr. zijnde een totaal van 93,000 fr. ontlastingen zoodat er eene ronde som van 400,000 fr. zou overblijven te besteden aan hervormingen.

Wij sluiten ons ten volle aan bij de benoeming eener bijzondere commissie voor de begroting, die bij 't begin van het jaar in werking zal treden en waar al onze voorstellen in bespreking zullen worden gebracht.

Onnoodig te verzeeken, dat wij de invoering zullen vragen van 't minimum van dagloon voor alle stadswerklieden die min dan 3 frank per dag winnen. De stad mag de bijzondere ondermeters geene voorwaarden opleggen, die zij zelve niet vervult.

De inrichting van openbare leeszaalen, zullen van onzentwege het onderwerp uitmaken van een voorstel.

Andere punten behouden wij ons om te bespreken bij de discussie der artikelen van het budget.

## Aan de Schildersbazen

De *Schildersbond* heeft in zijne laatste algemeene vergadering besloten het volgend rekwest aan de heeren patroons en ondernemers van schilderwerken der stad Gent te zenden:

**Aan de heeren patroons en ondernemers van schilderwerken te Gent**

Mijnheeren,

Gezien den neteligen toestand waarin de gentische schildersgasten zich ten huidige dage bevinden door de kleine loonen en werkgebrek gedurende het winterseizoen;

Gezien het een onloochenbaar feit is, dat onze beste werklieden naar andere steden gaan werken omdat de verdienste er hooger is en dat de patroons er alle belang bij hebben de goede gasten hier te houden, door het verhoogen der loonen;

Gezien wij hier te Gent het kleinste loon hebben van gansch het land: Brussel fr. 0,40, Luik fr. 0,35, Antwerpen fr. 0,35, Charleroi en omstreken fr. 0,40, La Louvière (minimum gestemd in den gemeenteraad) fr. 0,37. Ninove, Ronse en Kortrijk, waar de levensvoorwaarden beter zijn dan hier, betalen fr. 0,30 per uur.

Achten wij het om deze verschillende redenen noodig het volgende ter uwer kennis te brengen:

Wij hebben besloten de volgende punten door